
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

SÓHAJ ÉS ÁLDÁS PRÓFÉTÁK - 11

2018. ÁPRILIS 1. HÚSVÉT.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: János evangéliuma 20,1-8.

Imádkozunk: Mennyei Atyánk a mi Urunk Jézus Krisztusunk által, dicsőítő szóval jövünk most Hozzád a feltámadás napján, amikor teljesítetted a zsoltár jövendölését és nem hagytad, hogy a Te szented rothadást lásson. Magasztalunk, hogy életre hoztad Krisztust, bepecsételted tökéletes áldozatát, befoglaltad feltámadásába, hogy öröktől megbékéltél velünk, és gyermekeiddé fogadsz, örök életet ajándékozol és már most az eljövendő világ erőivel táplálsz bennünket. Kérünk, Atyánk, hogy most, amikor Krisztust dicsőíteni gyülekeztünk egybe, erősítsd hitünket Igéddelel és Szentlelkeddel, helyezd reményünket szilárd alapra, Krisztus feltámadására, és késztesd arra, hogy szent eltökéltséggel, hálaadásból, nevedet dicsőítve tegyük a szeretet minden munkáját. Megnyitjuk hát szívünket és kérünk, Lelked erejében tedd teljessé örvendezésünket és hálaadásunkat. Krisztusért, a feltámadott Urért kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

Textus: „Az Úrnak kegyelmességeiről emlékezem, az Úr dicséreteiről mind aszerint, amit az Úr velünk cselekedett; az Izráel házához való sok jószágáról, amelyet velük cselekedett irgalma és kegyelmének soka-sága szerint.

Azt mondta: Bizony az én népem ők, fiak, akik nem hazudnak: és megtartójuk lett. Minden szenvedésüket ő is szenvedte, és orcájának angyala megszabadította őket, szerelmében és kegyelmében váltotta meg őket, fölvette és hordozta őket a régi idők minden napjaiban.

De ők engedetlenek voltak és megszomorították szentségének lelkét, és ő ellenségükké lett, hadakozott ellenük.

S megemlékezett népe a Mózes régi napjairól: hol van, aki őket kihozta a tengerből nyájának pásztorával? hol van, aki belé adta szentséges lelkét?” (Ézsaiás 63,7- 11)

„A békesség Istene pedig, aki kihozta a halálból a juhoknak nagy pásztorát, örök szövetség vére által, a mi Urunkat Jézust, tegyen készségekké titeket minden jóra, hogy cselekedjétek az ő akaratát, azt munkálván ti bennetek, ami kedves ő előtte a Jézus Krisztus által, akinek dicsőség örökkön örökké. Ámen.” (Zsidókhöz írt levél 13, 20-21)

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Hosszú ideje már prófétákat olvasunk itt a Bószörményi-úti gyülekezetben, és ahogy a régi próféták szavát, életét olvastuk, mindég azt csodáltuk, hogy miképpen váltak ezek valóra Krisztusban. Nemcsak a jövőndölesei, hanem sokszor a próféták sorsa, életüknek egy-egy mozzanata is. Láttuk, hogyan bontakozik ki Isten nagy szabadítása, azt meghaladó módon, ahogyan a régiek várták és remélték. Így mondja azt a Zsidókhöz írt levél: próféták által szolt régen Isten az atyákhoz sok rendben, sokféle alkalommal, és most, az utolsó időkben szólott hozzánk Fia, Jézus Krisztus által. Láttuk, hogy Isten minden egyes beteljesülésben vagy beteljesítésben egy újabb ígéretet adott. Ami eljut a végcéljáig, abban Isten egy új kezdetet ad. A célba érkezés új kezdet. A leginkább ezt éppen a feltámadás napján látjuk, mert Krisztusban Isten sokféle ígérete beteljesedett, de legjelesebbül és legtömörebben az, amit a 16. zsoltár jövőndöl: nem hagyod, hogy a Te szented rothadást lásson; vagy amit a nagy szenvedő, Jób jövőndöl: tudom, az én megváltom él és utoljára porom fölött megáll. Isten ebben a beteljesítésben, a feltámadás fölfoghatatlan, nagyszerű tényében egy új ígéretet adott mindannyiunkra vonatkozóan: Jézus él, mi is élni fogunk, ha Őbenne vagyunk, mi is föltámadunk és Isten elé állunk majd dicsőségben, mint az örökélet várományosai és részesei.

Azért fontos ezt így hangsúlyozni, mert mi csak úgy tudunk elgondolni bármit, ahogy a korábban történelemből, a megelőző dolgokból, a múltunkból következik. A gondolkozásunkat, az életvitelünket, a döntéseinket, a terveinket, sőt – mondjuk ki nyugodtan – az egész jövőlátásunkat, éppen a múltunk, az eddigi életünk, a tapasztalataink határozzák meg. Ugyanakkor, láttuk, hogy Isten a próféták által is, majd mindent egybefoglaló módon, Jézus Krisztusban is a jövő erőivel hajol hozzánk. Mi, a magunkéből nem tudunk benyitni az örökkévalóba, nem tudunk odahajolni, nem tudunk rátekinteni! Számunkra a feltámadás nyitja meg az öröklét világát. Mi a magunkéből csak kalkulákat tudunk készíteni, összerakjuk a tényeket és valamit megpróbálunk belőle kikövetkeztetni. Az igazi reményt a feltámadás hozza, mert ez túlmutat egész életünkön. A mi életünk önmagában, a mi szemhatárunk önmagában mindegyre csak halállal határos. Isten az, aki a feltámadás által megnyitja számunkra az új élet valóságát.

A mai napra egy prófétai könyörgést (egy panaszba foglalt könyörgést, vagy egy könyörgésbe foglalt panaszt) és egy áldást hoztam ide, - a kettő felel is egymásnak. De mielőtt ezeket a szívünkbe zárjuk, hogy így tegyük teljessé húsvéti ünnepünket, nézzük meg a magunk, a saját körülményeit, mert ez nagyon fontos. Amikor diák voltam (néhány évtizede már) és először végigolvastam Szent Ágoston nagy munkáját az Isten városáról (latin címe: De civitate Dei), nem gondoltam volna, hogy néhány évtized múlva ugyanaz a világ sejlik fel, amelyről Szent Ágoston a maga korában írt, amikor végromlásba süllyedt, hullott és omlott a Római Birodalom. Gondoltuk volna, hogy Szent Ágoston e nagy művét egyszer majd úgy fogjuk olvasni, hogy ott keresünk tanácsot, miképpen vigasztaljuk meg például azokat a tizenéves keresztyén kislányokat, akiket Afrikában megerőszakolnak? Igen, erről írt Augustinus a könyve elején azoknak, akiket a barbárok betörésekor a hitük, a keresztyénségük miatt meggyaláztak. Gondoltuk-e volna néhány évtizeddel ezelőtt, hogy micsoda örömműnnp lesz manapság az, hogy a szinte földig rombolt Moszulba, ahol egy terrorállam grasszált éveken keresztül, húsvétra, hálaadásra visszatérhetnek az elüldözött keresztyének? Gondoltuk-e volna, hogy egyáltalán lesz keresztyénüldözés? Gondoltuk-e volna, hogy nem múlt idő mindez, hanem mindennapi valóság, hogy csak az számít, hogy ki mennyire gyűlöli a keresztyéneket? Gondoltuk-e, hogy újra a fülünkbe cseng teljes érvénnyel Augustinus megjegyzése: „ha szárazság van, annak a keresztyének az okai, ha szakad az eső és kiönt az árvíz, annak a keresztyének az okai”? Vagy ha történik valahol valami rossz - idézhetném Tertullianus egyházatya - máris fölharsan a birodalomban az üvöltés: oroszlanok elé a keresztyénekkal! Azt hittük, hogy ez múlt idő, és most itt olvassuk szorongva ezt a régi könyvet.

De kérdezzük önmagunktól is, hogy nem úgy vagyunk-e, ahogy Madách Imre „Az ember tragédiájában” egy megkapó költői képben, a római színben leírja az aláhulló római birodalmat: miközben bent a palotákban, a kényelemben, a biztonságban még zajlik az úri-muri, aközben birodalom határai már omlanak és barbár őrtüzek égnek mindenfelé. És szorongva kérdezzük magunktól is: hol a családi élet tisztessége? Kérdezzük: miért az irigykedés a nyerő erő? Kérdezzük: miért divat gyalázni előljáróinkat, ahelyett, hogy imádkoznánk éretük? S kérdezzük: hol a testvérszeretet, hol vannak egyáltalán a testvérek? Kérdezzük: hogy a mai ember önmagából fordulva miért önmagát gyűlölve imádja egyre csak azt, ami nem önmaga, hanem idegen? Kérdezzük: talán új parancsolat van a mai világban: gyűlöld felebarátodat, mint magadat? És kérdezzük, hogy mitől szaporodtak meg úgy a hamis tudományok, egyszerű szóval így lehetne mondani: miért a hazudozás

a sikerágazat? És kérdezzük magunktól: mi történt, hogy minden piaci termék lett? - te magad is az vagy, és a közösségi média csak azért működik olyan pompásan, hogy eladják az adataidat, az érdeklődéseidet, az ismerőseidet, a vágyaidat! Milyen világban élünk, milyen világba jutottunk? A próféta panasza visszhangzik a fülünkbe, Ézsaiásé, aki egy megrendítő történelmi helyzetben szól. Mintha azt mondaná – és ezt a tükröt ne takarjuk el semmivel, nézzünk csak bele most, a 21. században –, mintha azt mondaná: az ember rendre elfordul Istentől, aztán számon kéri Istentől a nyomorúságát. Az ember fellázad az igazság ellen, aztán fel van háborodva, hogy a hazugság uralkodik. Az ember megszegi a szeretet parancsát, nem is akarja betölteni, aztán méltatlankodik mindegyre, hogy így átsap a fejünk fölött a gyűlölködés.

Isten válaszol a prófétának is, és válaszol nekünk is, testvérek, minden alkalommal, amikor ezt a fajta panaszkodást kezdjük. Válaszol nekünk keresztyéneknek is, amikor riadtan és kétségbeesetten nézünk körül, – áldással válaszol. Milyen érdekes! A Zsidókhöz írt levél 13. része éppen arra utal, amit az előbb e fájdalmas kérdések formájában ide hoztam, így kezd: legyetek vendégszeretők, szeressétek a fiéiteket, legyetek állhatatosak, imádkozzatok elöljáróitokért, cselekedjetek hűségesen, éljete jó lelkiismeretben... Isten tehát most is csak így válaszol a panaszkodásunkra és riadalmunkra: tanulj meg áldozatot hozni, légy teljessé a szeretetben, imádkozz elöljáróidért, könyörögj a békességért, legyél hűséges azokhoz, akik az igazságra tanítanak, törekedj jó lelkiismeretre! Vagyis erkölcsi-szellemi tisztaságban, tiszta gondolkodással, jó indulattal és jó akarattal minden erődből végezd a szeretet munkáit. De hát hogyan?

S máris kezdjük mentetetni magunkat! Hát hogyan tegyük mindezt, ha a gyűlölet a nyerő? Hogyan, amikor a hazugságé az első hely, hogyan, amikor az ember önmagát gyűlölvé azt imádja, amit nem is ismer?! Hát hogyan, amikor minden mindentől ki van forgatva és az az első? Az áldás kimondja, hogy: a feltámadás erőivel! Azt mondja az Igénk, az áldó Ige: a békesség Istene pedig, aki kihozta a halálból a juhoknak a nagy pásztorát, Ő tegyen titeket készsége Jézus Krisztus által minden jóra!

Ahhoz pedig, hogy ennek az áldásnak ez a megsegítő, elkötelező ereje igazán áthasson bennünket, ahhoz nemcsak a korunk nyomorúságait, a szorongásainkat kell megfogalmaznunk nemcsak a panaszunknak kell hangot adnunk, hanem el kell mélyedjünk ennek az áldó Igének nagy és mély mondanójában. Azt mondja: Isten kihozta a juhok nagy pásztorát a halálból. Különleges, sajátos szót használ itt a Zsidókhöz írt levél. Mondom görögül is, mert talán így még érthetőbb lesz: anagó-

gia. Ez szó szerint azt jelenti, hogy felvinni, felvezetni, felhozni valamit vagy valakit a mélyből. Tehát fölhozni. Mint amikor valaki lemerül egy félig-meddig megfulladt emberért a víz alá, megragadja és felhozza a víz fölé. Mint amikor valaki odahajol egy gödörbe belecsúszott emberért, megfogja a kezét és kihúzza, felhúzza a mélységből. Pál apostol a Római levélben éppen a feltámadásra utal ugyanezzel a szóval, amikor beképzeltségünket és önhittségünket kérdőjelezi meg, és egy csodálatos isteni tükröt tart elénk, földhöz ragadt porszemek elé, elénk, akik azt hisszük, hogy mindent tudunk. Azt mondja az apostol: Kicsoda megy föl a mennybe? - azaz, hogy Krisztus aláhozza; avagy: kicsoda száll le a mélységbe? - azaz, hogy Krisztust a halálból felhozza? (Rm 10,6-7) Kicsoda támasztotta Őt föl, kicsoda hozta Őt föl a mélységek-ből, kicsoda hozta Őt ki a halálból? Isten! A békesség istene, aki kihozta a halálból a juhok nagy pásztorát. Ő az, aki után Ézsaiás próféta olyan nosztalgikusan sóhajtozik, visszaemlékezve arra, hogyan vezette át népét Isten a Vörös-tengeren Mózes által, aki akkor a népe pásztorja volt. És éppen a prófétai szavak nyomán, az anagógia a szónak az lehet a másik jelentése, hogy átvezet, átvisz, s ezért így is lehetne fordítani az áldást: a békesség istene, aki átvezette a halálon a juhok nagy pásztorát... Mert amikor Ézsaiás azt mondja, hogy az Istennel szembefordult, ellene föllázadt, tőle elhanyaglott övéi beleütköztek Isten kemény ítéletébe, a bajok közepette megemlékeztek arról, miképpen történt régen, amikor Isten az övéit szeretetben, kegyelemben, irgalomban, megmentő akarattal átvezette a Vörös-tengeren. A Vörös-tenger a halált jelképezi.

És van ennek az áldó Igének egy harmadik jelentése is. És ez is fontos, ezért idéztem a görög szót. Akik tanultak retorikát, tudják jól, mit jelent az anagógia. Az anagógia a konklúzió, amikor az ember végkövetkeztetésre jut. Talán nehezkesebb a szó, de így hangzik: a békesség Istene arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy feltámasztja a juhok pásztorát, a nagy pásztor, Jézus Krisztust, az kereszthalála, engedelmessége, áldozata okán. Feltámasztja Őt a halálból. Ez a végkövetkeztetés. És ez pontosan ugyanolyan evidens, mint ahogy engem, kis elsős koromban Berecz tanító néni számolni tanított; így tanultam az összeadást: kirakott az asztal egyik sarkába két almát, a másik sarkára is két almát, és megkérdezte: mit láatsz? Két almát az asztal egyik végén, és a másik végén is két almát! Ekkor egyberakta az almákat, és megkérdezte: ez most mennyi? Négy! Tehát: kettő meg kettő az négy. Ilyen egyszerű következtetés. Ez az anagógia, ez a végkövetkeztetés.

Nemrégiben történt. Egy ismerősöm hívott kétségbe esetten, hogy menjek már el hozzá, segítsék neki, nem is tudja, kihez forduljon! Kérdeztem, mi a baj? Azt mondta: leszakadt az ajtó. Elmentem megnézni: mit jelent az, hogy leszakadt az ajtó. Ez történt: az az egyszerű alkal-

matosság, amit ajtónak nevezünk, két zsanéron lógott; ám az egyik zsanér kimozdult a helyéről és emiatt leszakadt az ajtó, se csukni, se nyitni nem lehetett, halott deszkadarab lett belőle. Hogy is van hát, kedves testvérek? A keresztet, vagyis Krisztus engedelmes áldozatát, Isten megengesztelését, a tökéletes áldozatot (ez az egyik zsanér), és a feltámadást (a másik zsanért) együtt kell látnunk! Ez a másik zsanér a feltámadás. Ha az egyik hiányzik, nem nyílik az ajtó. Ha csak kereszt van, akkor csak csőd van, ha csak kereszt van, akkor az áldozat értelmetlensége van! És fordítva: ha csak feltámadás van, akkor csak meghosszabbítjuk saját kis nyomorult életünket, végtelenítjük a bajainkat, akkor a múlandó uralkodik tovább. Ám a békesség Istene, mondja az Ige, vagyis a velünk öröktől megbékélt Isten kihozta a juhok nagy pásztorát a halálból. Ez az Isten konklúziója: a feltámadás.

Így mondja felel az áldó Ige a prófétai panaszra, így felel sokféle szorongásunkra, aggodalmaskodásunkra, itt, a magunk korában, magunk civilizációjában: Ő tegyen készséggé titeket! Még erről kell röviden szólni. Itt is különleges szót hallunk. Készségesség, – ezt szubjektív beállításnak érezzük és bizony, csodálatos dimenziókat nyit meg számunkra. Isten tesz készséggé minden jóra! Készségesnek lenni, késznek lenni, elkészítettnek lenni – teljes akaratunkkal, eltökélten, hálaadással –, készen lenni minden jóra, ami Istennek tetszik! Nagy áldás ez! Ám a szónak más helyeken másféle értelme van, és az is fontos. Azt olvassuk, hogy amikor Jézus elhívta a tanítványokat ott, a Galileai-tó partján, kint álltak a vízparton, és a hálóikat mosták, igazgatták, és ezt ugyanez a szó fejezi ki: késszé tették a hálót a következő halászatra (Márk 1,19). Megtisztították mindentől. Az elszakadt csomókat összekötötték, a bogokat elrendezték, késszé tették a hálót. Pál a korinthusiaknak azt kívánja, hogy akaratunk, gondolkodásuk, az erőik, az egész életük legyen teljesen egységes, legyenek egymással tökéletes harmóniában, és ugyanezt az Igét használja (1Kor 1,10). Isten az, aki megteremti a belső feltételeket, ez pedig a feltámadásért való hálaadásunk, az új élet reményének öröme; és Isten az, aki megadja az erőt, megadja a készséget, megadja az elgondolást, megadja a teret, teret készít számunkra, hogy azt tegyünk, ami kedves, hogy azt cselekedjük, ami jó, hogy betöltsük az Isten szeretett parancsolatát.

Nos hát, mire használjuk azt a sokféle körülményt, amiből én itt most az igehirdetésem elején csak néhányat vettem ki? Igen, lehetne jeremiádot mondani, lehetne végtelenségig lehetne fokozni a bajok, a jajok felsorolását! De mit mond az Ige? Te ne hivatkozz ezekre, ne mentsd föl magad a jó alól azzal, hogy a világ tele van rosszal. Hanem kérjed ezt az áldást, hogy a békesség Istene tegyen késszé a jóra. És elkérheted, mert van bizonyítékod arra, hogy ez lehetséges!

Sokszor szokták nekem is mondani a firtató agnosztikusok, némelykor önmagukat ateistának nevezők, aztán a kételkedők, a hitetlenkedők: tiszteletes úr, mondjon legalább egy bizonyítékot a feltámadásra! Mondjon valami cáfolhatatlant! Én akkor azt szoktam felelni, hogy hiszen a feltámadás a bizonyíték! A feltámadás a bizonyíték arra, hogy lehetséges a jót tenni. Az isteni konklúzió, a feltámadás a bizonyíték arra, hogy össze lehet rakni úgy az életünket, a dolgainkat, az akaratunkat, az erőnket, hogy ne a gyűlöleté legyen az első hely, hogy ne a hazugság viruljon! Hanem annak tapsoljunk, hogy keressük a békességet, hogy igyekszünk Isten áldásával kitölteni a nekünk adott szabadságot és életidőnket. És hogy ez lehetséges, arra a feltámadás a bizonyíték! Ha tehát a próféta panasza és sóhajtása hangzik a fülünkbe az egyik oldalról (és halljuk csak meg bátran ezt is a Szentlélek kegyelméből és erejéből), sorsdöntő a másik oldalról meghallani az áldás szavát: a békesség Istene, aki kihozta a halálból a juhok nagy pásztorát, örök szövetség vére által, a mi Urunkat, Jézust, Ő tegyen készséggé titeket minden jóra, hogy cselekedjétek az Ő akaratát, mert azt munkálja bennetek, ami kedves Őelőtte Krisztus által, akinek dicsőség örökkön örökké. Ámen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU